

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCCXXXVIII. ad annum MCCCCXL.

Parisiis, 1644

Apostolicae Literae Evgenii Directae In Specie Praefatis Tarantasiensi &
Coronensi episcopis, Constantinopolim oratoribus destinatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15490

ANNO
CHRISTI
1438.

ipſorum oratorum profectioni, vt petatum eſt, libenter annuimus.

Quare caritatem veſtram exhortamur in Domino, quatenus oratores præſcriptos latores præſentium ad vos pro tanto pietatis opere venientes placeat benigne ſuſcipere, ipſoſque ſimul cum venerabilibus fratribus Marco Tarantaſienſi archiepiſcopo, & Chriſtophoro Coronenſi epiſcopo, ſpecialibus oratoribus noſtris ſuper dicto Concilio, vt præmittitur, in Italia celebrando, libenti animo exaudiatis, eis vna cum prædictis oratoribus noſtris in omnibus ad rem huiuſmodi pertinentibus fidem plenariam adhibendo. Datum Idibus Iulii.

APOSTOLICÆ LITERÆ EVGENII Num. XI.
DIRECTÆ IN SPECIE PRÆFATIS TARANTASIENſI
& Coronenſi epiſcopis, Conſtantinopolim
oratoribus deſtinatis.

*Eugenius epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam
rei memoriam.*

*Venerabilibus fratribus Marco archiepiſcopo Tarantaſienſi,
& Chriſtophoro epiſcopo Coronenſi, nuntiis & orato-
ribus apoſtolicis, ſalutem, &c.*

GRANDIA virtutum merita, quibus perſonam veſtram dotauit Altiffimus, veſtræque fidei promptitudo, & comprobata in laboribus aſſiduis, quos pro noſtris & apoſtolicæ ſedis obſequiis ſtudio indefeſſo ſubiſtiſti, animi veſtri conſtantia, nos inducunt, vt illa vobis audenter committamus, per quæ ardua & neceſſaria ſedis apoſtolicæ ac Romanæ eccleſiæ negotia prudenter, ſolicite & diligenter executioni mandentur, & veſtra virtus in eo negotiorum exercitio a nobis deputata, ſeſe reddat omnibus clariorem.

Sane cum pro vnione occidentalis & orientalis eccleſiæ, maximo a nobis ſtudio dudum quæſita, cariffimum in Chriſto filium noſtrum Ioannem Romæorum imperatorem, & venerabilem fratrem Iosephum patriarcham Conſtantinopolitanum, alioſque prælatos & nobiles Græcos in certo numero ad partes Italiæ perducere oporteat ſuper galeis mittentium impenſa expediendis, prout in de-

creto superinde confecto a nobis postea comprobato latius continetur. Nosque ad tollendas quorundam differentias de missione dictarum galearum inter se contententium, ipsas propriis sumptibus parari fecerimus, & vnam ex eis præmiserimus, volentes id quod restat perficere, & prædictos imperatorem, patriarchamque & Græcos alios, duce Deo, in Italiam conduci facere.

Vobis, quos hac de causa sedis apostolicæ nuntios & oratores de venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalium consilio & assensu creauimus, prout tenore præsentium facimus & creamus, vt ad ciuitatem Venetiarum vos conferatis, & super ipsis galeis ad hoc paratis in Constantinopolim nauigetis, prædictosque exinde imperatorem, patriarcham, prælatos, nobiles, aliosque Græcos, quos illi secum ducere velint ad partes Italiae, quanta cum eorum maiori commoditate & honorificentia poteritis, perduci curetis, committimus & mandamus; omnia & singula faciendi, gerendi & administrandi, quæ prædictorum imperatoris & patriarchæ, & aliorum Græcorum in Italiam aduentui necessaria duxeritis, vel quomodolibet opportuna, licentiam vobis, potestatem, & plenariam concedentes tenore præsentium facultatem. Mandantesque dilectis filiis nobilibus viris capitaneo & patronis galearum prædictarum, quatenus in cunctis quæ ad directionem prædictorum imperatoris, patriarchæ & Græcorum spectabunt, vobis pareant & intendant. Datum, &c. Idibus Iulii.

Num. XII.

Hæc omnia cum expedisset Eugenius summus pontifex, ne aliqua difficultas circa Græcorum aduentum oriretur, vel ratione diuersorum decretorum in Concilio Basileensi editorum, de quibus supra dictum est, vel ratione expensarum itineris, commorationis & reditus Græcorum Constantinopolim; imo pro tutela etiam & custodia ipsius Constantinopolis, visum est, vt orator imperatoris & patriarchæ denuo consentiret decreto electionis, & idem pontifex expensas repromitteret: de quibus expensis actum fuerat in sessione 19. Concilii Basileensis, his verbis: Sicut pia mater. Et infra.

Item quod mittatur vnus, vel plures ambasiatores ex parte sacri Concilii cum octo millibus ducatorum, pro facienda congregatione prælatorum ecclesiæ orientalis

ANNO
CHRISTI
1438.

Constantinopolim, quæ octo millia expendentur ab ipsis ambasiatoribus sacri Concilii, prout ipsi domino imperatori, & ipsis ambasiatoribus sacri Concilii videbitur. Ita tamen, quod si dicti prælati nollent Constantinopolim venire, vel postquam Constantinopolim venerint, nollent ad Synodum prædictam accedere, tunc teneatur dictus imperator reddere dictis ambasiatoribus sacri Concilii quidquid pro ea re expenderit.

Item quod ecclesia occidentalis soluat expensas quatuor galearum grossarum, quarum duæ sint de Constantinopoli, & duæ aliunde, pro conducendo, dum tempus erit, ad portum nostrum, & reducendo Constantinopolim dominum imperatorem & patriarcham, & prælatos ecclesiæ orientalis cum suis vsque ad numerum septingentarum personarum, quibus ipsa occidentalis ecclesia impensas faciet hoc modo. Quia pro expensis ipsius imperatoris & ipsarum septingentarum personarum a Constantinopoli vsque ad portum nostrum vltimum, dabit ipsi imperatori quindecim millia ducatorum. A dicto autem vltimo portu vsque ad locum dictæ Synodi, & deinde quamdiu manebunt in Synodo, & vsque ad reuersionem ipsorum ad Constantinopolim, faciet dicto imperatori cum dictis septingentis personis impensas honestas.

Item quod infra decem menses incipiendos a mense Nouembris proxime sequenti, teneatur sacrum Concilium mittere duas galeas grossas, & duas subtiles versus Constantinopolim cum trecentis ballistariis, super quibus galeis erunt ambasiatores sacri Concilii, & dominus Demetrius protouestiarius Palæologus, primus de ipsis ambasiatoribus domini imperatoris. Qui quidem ambasiatores sacri Concilii habebunt secum quindecim millia ducatorum danda domino imperatori pro expensis suis, & patriarcharum, & prælatorum, ac aliorum venientium vsque ad numerum septingentarum personarum, faciendis a Constantinopoli vsque ad portum vltimum, ad quem debebunt applicare, vt supra.

Item prædicti ambasiatores sacri Concilii ituri cum prædictis galeis ordinabunt, quod decem millia ducatorum erunt parata ad exponendum, si necessarium fuerit, pro custodia ciuitatis Constantinopolitanæ, propter periculum

quod posset interuenire a Turcis ciuitati tempore absentia dicti domini imperatoris, quæ pecuniæ exponentur per aliquem a dictis ambasiatoribus sacri Concilii deputandum, prout necessitas fuerit.

Item ordinabunt prædicti ambasiatores sacri Concilii de expensis duarum galearum subtilium, & trecentorum ballistariorum pro custodia ciuitatis Constantinopolitanae tempore absentia domini imperatoris, & quod gentes dictarum galearum & ipsi ballistarii iurabunt in manibus imperatoris, fideliter se habere; & capitanei eorum sint, quos imperator instituerit.

Item quod prædicti ambasiatores habeant expensas duarum galearum grossarum tot quot expendi consueuerunt in armando tales galeas.

Item quod huiusmodi ambasiatores sacri Concilii iturum cum prædictis galeis Constantinopolim, nominabunt domino imperatori portum ad quem ultimo debet applicare, & locum vnum de prænominatis, in quo esse debeat dicta vniuersalis Synodus. *Hæc ibi.*

Præuia igitur acceptatione oratoris imperatoris & patriarchæ electionis & confirmationis decreti sanioris partis Concilii Basileensis Florentiæ, vel alterius loci in Italia pro celebrando Concilio, summus pontifex promisit expensas iuxta promissa in eodem Basileensi Concilio, ut sequitur.

In Christi nomine. Amen. Anno ab eiusdem natiuitate 1437. die xvii. mensis Iulii, tempore pontificatus sanctissimi in Christo patris & domini nostri, domini Eugenii I V. diuina prouidentia summi pontificis, constitutus coram præfato sanctissimo domino nostro & sacro collegio reuerendissimorum dominorum cardinalium spectabilis miles dominus Ioannes Bissipatus magnus Adriacus serenissimi domini Ioannis Palæologi Romæorum imperatoris, & reuerendissimi patris & domini Iosephi patriarchæ Constantinopolitani orator, considerans affectionem maximam tam ipsius domini nostri, & sacri collegii, quam dominorum imperatoris & patriarchæ præfatorum ad sanctissimam vnionem orientalis cum occidentali ecclesia, ita ut Deo propitio indubie speretur, meditantibus ipsis vnionem prædictam ad magnam Dei gloriam, & catholicæ fidei exaltationem, optatum finem habituram; attendens
que

ANNO
CHRISTI
1458.

que per nonnullos, qui videntur asserere, se facere Concilium generale, & aliquos alios eorum nomine, quædam facere attentata, quæ potius ad diuisionem quam vnionem manifeste conspiciantur tendere: ac timens ne inimico homine superfeminante zizania, ex iis in futurum aliquid dubietatis vel difficultatis suboriri possit, quod contra mentem ipsius sanctissimi domini nostri papæ, & sacri collegii, ac prædictorum dominorum imperatoris & patriarchæ, eius sanctissimæ vnionis effectum haberet aliquatenus perturbare.

Idcirco ad omnia talia submouenda, ac ad confirmandos animos omnium quarentium pacem & vnitatem ecclesiæ Dei, omnia & singula per eum & collegam suum spectabilem virum dominum Emmanuelem Tarcagnoti Vulotis communiter & diuisim nomine prædictorum dominorum imperatoris & patriarchæ in præteritum facta, ad robur infra scriptorum competentium quomodolibet confirmando ex facultatibus sibi concessis per prædictos dominos imperatorem & patriarcham, quæ infra subiiciuntur, dixit & asseruit, ac publice recognouit & firmavit, prout in quadam cedula tunc exhibita & lecta, cuius tenor de verbo ad verbum nunc sequitur, & est talis, videlicet:

Ego Ioannes Bissipatus orator serenissimi domini imperatoris Romæorum, & reuerendissimi domini patriarchæ Constantinopolitani, fateor præsentem literam propria manu subscriptam, reuerendissimos dominos sancti Petri ad vincula & sanctæ Sabinæ presbyteros sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales, aliosque pro sanctissimo domino nostro papa & sede apostolica in Basileensi Concilio præsidentes, cum præsentibus eis adhærentibus, qui vltimum decretum per sanctissimum dominum nostrum papam ad meam & collegæ mei requisitionem confirmatum ediderunt, & qui reuerendum patrem dominum Petrum Dignensem, dominum A. Portugallensem, episcopos, & dominum Nicolaum de Cusa decretorum doctorem, oratores Constantinopolim miserunt Concilium Basileense facere, cui serenissimus dominus meus imperator Romæorum, & reuerendissimus dominus meus patriarcha Constantinopolitanus obligantur, postquam patres ipsi de Concilio

Concil. Tom. 33.

F

* Electionis
scilicet Flo-
rentiæ vel V-
eni, quod su-
pra retulimus.

^a De quo in
19. sessione
cuiusdem Basileensis
Cœcilii, ex quo ea quæ
pertinent ad
expensas supra
retulimus.

*Pars Concilii
Basileensis
quæ elegit
Auenionem,
defecit a pro-
missis.*

^b Partis scilicet
quæ Auenio-
nem elegerat.

^c Summi pō-
tificis, & partis
Concilii, quæ
Florentiam,
vel alium lo-
cum in Italia
elegerat, vide
constitutionē
Eugenii supra
relatam, quæ
incipit *salu-
tari*, & quæ
ante eam ex
Patricio retu-
limus.

*Orator im-
peratoris &
patriarchæ
adhæret parti
Concilii eli-
genti Flo-
rentiam.*

præfati, aut sanctissimus dominus noster papa caput Concilii præfati, adimpleuerint promissa in primo decreto conuentionali, ^a prout in eodem decreto conuentionali de ipso domino imperatore Romanorum & patriarcha scripta reperiuntur, & quemadmodum etiam ipse imperator per auream suam bullam, & patriarcha per plumbeam ibidem scripta approbarunt & ratificarunt.

Et ad hoc vt omnis tollatur ambiguitas, dico quod in casu quo alii patres qui Auenionem elegerunt, & se Concilium Basileense facere putant, ad Constantinopolim cum galeis & pecuniis accesserint, & præfatos meos dominos imperatorem & patriarcham nomine Concilii Basileensis per bullas auream & plumbeam inquisuerint, quatenus finaliter Sabaudiam veniant, qui locus nominatus est in primo decreto, & protestati fuerint Concilium Basileense ad alium locum non consentire, vel transferri velle, & alia fecerint, quæ quomodolibet etiam mouere possent imperatorem & patriarcham, aut ad veniendum cum ipsis, aut penitus non veniendum hoc tempore ad terras Latinorum, attento quod in casu quo etiam illa pars Concilium faceret, iamdudum in promissionibus defecit quo ad electionem loci & lapsum temporis in quo galeæ mitti, & alia fieri debebant. Ita quod imperator & patriarcha absoluti sunt ab omni promissione illis facta. Quod tunc illis requisitionibus ^b & protestationibus non obstantibus, ipse imperator & patriarcha ad requisitionem ambasiatorum domini ^c nostri & Concilii Basileensis prænominatorum, secundum vim, formam & continentiam primi decreti, & aureæ bullæ imperatoris, & plumbeæ patriarchæ, omnino venient: & in casu quo præfati domini præfidentes vna cum patribus eis adhærentibus, Concilium Basileense non facerent, adhuc pro bono negotii, & ad finem, vt sanctissima & desideratissima vnio non pereat, per mihi traditam potestatem serenissimum dominum meum imperatorem & reuerendissimum dominum patriarcham, & alios patres ecclesiæ orientalis per præsentem paginam obligo, & obligatos esse ostendo ad veniendum ad requisitionem ambasiatorum sanctissimi domini nostri papæ & Concilii prænominatorum: ita tamen, quod ipsi ambasiatores iter arripiant versus Constantinopolim

ANNO
CHRISTI
1438.

infra quintum diem Augusti immediate sequentis, & fecum omnia promissa in primo decreto deferant. Quod si hoc fecerint, imperatorem & patriarcham cum aliis patribus ecclesie orientalis, ad intrandum galeas causa veniendi ad vnum ex tribus portibus in secundo decreto nominatis infra trigefimum diem, a die quo Constantinopolim applicauerint, obligo, & obligatos esse ostendo per presentes literas manu mea subscriptas.

Qua cedula, vt pramittitur, lecta, sanctissimus dominus noster, & reuerendissimi domini cardinales predicti acceptauerunt, approbauerunt & grata habuerunt omnia in eadem contenta, & ipsius domini Ioannis nomine quo supra factas promissiones, petentes, mandantes & rogantes, vt de pramissis vnum & plura conficerem instrumenta. Similiterque statim petiit idem dominus Ioannes, vt de cedula, vt prafertur, lecta de promissionibus per eum factis, & de petitione illorum facta per sanctissimum dominum nostrum, & reuerendissimos dominos cardinales, vnum & plura conficerem instrumenta.

Tenores vero mandatorum, de quibus supra fit mentio, sequuntur, & sunt tales.

Imperium nostrum commisit vobis familiaribus suis Ioanni Bissipato, & Emmanueli Tarcagnoti Vulotis abeuntibus ad sacram Synodum Basileensem circa materiam futuri Concilii pro vnione ecclesiarum Christi, quod si repariatis dictam sacram Synodum non valentem facere & adimplere suum decretum, de loco & tempore & expensis, & aliis, quemadmodum continetur in decreto, & sicut vobis commissum est, debeatis ire ad beatissimum papam: & si ille velit suscipere tale opus in se, & facere vt fiat Concilium oecumenicum, canonicum, inuiolatum, liberum, dando omnes expensas & omnia necessaria, secundum formam decreti dictae Synodi, & quemadmodum diffuse ibi continetur, etiam facere nobis saluum conductum & saluos conductos iuxta formam similiter illorum quae nobis per dictam Synodum facta sunt, si ista omnia prompte velit facere, & effectualiter adimplere beatissimus papa, quod & vos habeatis potestatem assentiri & suscipere ex parte nostra, & promittere, quod istis effectis, & nos cum omni orientali ecclesia accedemus (iuxta tuen-

Concil. Tom. 33.

F ij

*Mandatum
imperatoris
factum oratoribus suis
ad Concilium
& papam.*

** Sessione 24.
eiusdem Concilii, ad quorum instar concessit saluum conductum Eugenius, de quo supra.*

do) ad locum vnum ex locis Italiae, qui in decreto nominati sunt, omnino & sine vlla dilatione, sicut & dictae Synodo promissimus, & ista conclusione facta in scriptis, & iuramento confirmata per beatissimum papam & reuerendissimos cardinales illic existentes ex vna parte, & per vos ex altera, quod venire hic debeat orator beatissimi papae cum talibus literis, tuque Vultis cum illo venire debeas, Bissipatus autem remaneat ibi, vt veniat cum effectu eorum: & ad manifestationem istorum & robur, factum est potens imperii mei pro stigma anno 1436.

Sequitur mandatum patriarchae.

*Mandatum
patriarchae
factum ora-
toribus suis
ad Conciliū
& papam.*

Humilitas nostra committit vobis potentissimi & sancti mei imperatoris in Spiritu sancto dilectis filiis suis, videlicet Megalo & Hierarcho, Ioanni Bissipato, & Emmanueli Tarcagnoti Vultis abeuntibus (Deo auctore) ad sanctam Synodum Basileensem, circa materiam futuri Concilii pro vnione ecclesiarum Christi, quod si reperientes dictam sacram Synodum non potentem facere & adimplere suum decretum de loco & tempore & expensis, & aliis, prout continetur in decreto, & quemadmodum vobis commissum est, ire debeatis ad beatissimum papam: & si ille velit suscipere opus in se, & facere, vt fiat Concilium œcumenicum canonicum, inuiolatum, liberum, dando omnes expensas & omnia necessaria secundum formam decreti dictae Synodi, & sicut ibidem diffuse declaratur, etiam facere vobis saluum conductum, & salua conducta iuxta formam illorum quae nobis facta sunt per dictam Synodum. Si haec omnia prompte velit facere & effectualiter adimplere beatissimus papa, quod & vos habeatis potestatem assentiri ex parte nostra, & promittere, quod istis effectis, & nos cum omni sancta orientali ecclesia veniemus illuc in statuendo loco vno ex locis Italis, qui nominati sunt in decreto, omnino & sine aliqua dilatione, quemadmodum dictae Synodo promissimus, & ista cōclusionē facta in scriptis & iuramenti roborata per beatissimum papam & reuerendissimos cardinales omnes, qui ibidem existunt ex vna parte, & per vos ex altera parte, quod veniat hic orator beatissimi papae cum talibus literis, & tu Vultis cum ipso, Bissipatus autem remaneat ibi, vt veniat cum fine & complemento rerum: & ad

ANNO
CHRISTI
1438.

manifestationem istorum & confirmationem, facta est
præfens commissio nostræ humilitatis 1436. die xx. No-
uembris.

Acta fuerunt hæc Bononiæ in palatio sanctissimi domi-
ni nostri papæ in logia inferiori prope hortum, die, men-
se, anno & pontificatu supradictis, præsentibus reueren-
dissimis in Christo patribus & dominis, dominis Bartho-
lomæo de Corneto protonotario apostolico, C. epi-
scopo Ariminenfi, Ludouico episcopo Tragufiensi, Ni-
colao de Cusa decretorum doctore, & nobili milite, do-
mino Paulo Barbo honorabili ciue Venetiarum, testibus
ad præmissa habitis, vocatis & rogatis, & me Blondo An-
tonii Blondi Forliuensi publico imperiali auctoritate no-
tario, & nunc supradicti sanctissimi domini nostri papæ
secretario, qui prædicta rogatus notauit, & in hanc publi-
cam formam aliena manu propter occupationes redigi fe-
ci, nomine meo & signo consueto ad fidem & robur præ-
missorum manu propria apposito.

EUGENIUS PAPA ACCEPAT OBLI-

GATIONEM ET INSTRUMENTVM PRÆFATVM

oratoris & patriarchæ Græcorum, & vice versa

se obligat pro expensis, aliisque promissis

in Concilio Basileensi.

*Eugenius episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam
rei memoriam.*

OPTATAM summisque hæctenus a nobis quæsitam la-
boribus ecclesiarum Christi occidentalis & orienta-
lis vnionem perfici, & ad debitum finem perduci intentif-
simis desideris affectantes, & possibilibus diligentia, soli-
citudine & vigilantia satagentes, omnia facere, præcaue-
re & præuidere intendimus, quæ ipsam prædictæ vnionis
conclusionem confirmationemque quomodolibet con-
cernere videantur. Sane cum dilectus filius Ioannes Bissi-
patus miles Constantinopolitanus magnus Adriacus ca-
rissimi in Christo filii nostri Ioannis imperatoris Romæo-
rum illustris, & venerabilis fratris Iosephi patriarchæ
Constantinopolitani orator, nuntius & procurator co-
ram nobis & venerabilibus fratribus nostris sanctæ Ro-